

مقایسه اثر رعایت اصل تطابق بر کیفیت گزارشگری مالی در بین شرکت‌های سالم درمانده و ورشکسته مالی

* یونس بادآور نهنده

** غفور شریف زاد

*** هیوا خجسته

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۲/۲۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۱۰/۱۳

چکیده:

این پژوهش به مقایسه اثر رعایت اصل تطابق بر کیفیت گزارشگری مالی در بین شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی می‌پردازد. نمونه آماری این پژوهش را ۱۸۹ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای دوره زمانی ۱۳۸۸-۱۳۹۲ تشکیل می‌دهند. متغیر رعایت اصل تطابق با استفاده از همبستگی درآمد و هزینه شرکت‌ها در یک دوره زمانی ۱۳۸۰ (۱۳۹۲) مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین برای اندازه‌گیری کیفیت گزارشگری مالی از دو معیار دقت اطلاعات مالی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده و محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری استفاده شده است. نتیجه پژوهش حاکی از وجود ارتباط معنادار و مستقیم بین متغیر

* دانشیار حسابداری، گروه حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران (نویسنده مسئول)
Email: Y-bnahandi@gmail.com

** کارشناس ارشد حسابداری، گروه حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران
Email: g.sharify@gmail.com

*** مری حسابداری، گروه حسابداری، واحد ارومیه (مرکز پیرانشهر)، دانشگاه آزاد اسلامی، پیرانشهر، ایران
Email: hivakhojaste@gmail.com

رعایت اصل تطابق با متغیر دقت اطلاعات حسابداری در پیش‌بینی جریان‌های نقد آینده و همچنین ارتباط معنادار و معکوس با متغیر محتوای عایدات حسابداری به صورت کلی است. با تقسیم شرکت‌ها به گروه‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی و مقایسه اثر رعایت اصل تطابق بر کیفیت گزارشگری مالی در این سه گروه مشخص گردید که بین میزان اثر رعایت اصل تطابق بر کیفیت گزارشگری مالی در کل تفاوت وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: تطابق هزینه و درآمد، کیفیت گزارشگری مالی، سلامت مالی، درماندگی مالی، ورشکستگی مالی.

۱- مقدمه

صورت‌های مالی و اطلاعات مندرج در آن، یکی از مهم‌ترین منابع اطلاعاتی است که می‌تواند به سرمایه‌گذاران در اتخاذ تصمیمات سودمند اقتصادی یاری رساند. اطلاعات صورت‌های مالی زمانی سودمند تلقی می‌شوند که انتظارات سرمایه‌گذاران را در ارتباط با ارزش سهام تأیید کنند و یا آن‌ها را تغییر دهند (Lubberink^۱، ۲۰۰۰). با این حال بسیاری از پژوهشگران استدلال نموده‌اند که صورت‌های مالی تاریخی و بهویژه صورت سود و زیان، اطلاعات سودمندی در مورد تطابق درآمدها و هزینه‌ها و سود برای سرمایه‌گذاران فراهم می‌سازد (Zarowin^۲، ۱۹۹۹). تطابق به این مفهوم اشاره دارد که هزینه‌ها در ارتباط خود با درآمدها بر اساس یک مبنای منصفانه و متوازن شناسایی می‌شوند. در سیستم فعلی که غالباً بر مبنای بهایابی تاریخی قرار دارد، تطابق نشان‌دهنده اولویت اندازه‌گیری و گزارشگری سود نسبت به ارزشیابی دارایی‌ها و بدھی‌ها است و نیز یکی از اهداف مهم به کارگیری اصل تطابق، شناسایی صریح سود و اندازه‌گیری واقعیت‌های اقتصادی است (کرمی و قربانی زاده، ۱۳۹۲).

از اهم دلایل و انگیزه پژوهش در خصوص اصل تطابق می‌توان به موارد زیر اشاره نمود.

الف- وجود تغییراتی در اقتصاد بهویژه در هزینه‌های ثابت و تحقیق و توسعه، بر کاهش موقتی در بکارگیری اصل تطابق اشاره دارد که این امر به طور متقابل بر سود اثر می‌گذارد (Dichev & Tang^۳، ۲۰۰۸). ب- کم رنگ شدن بکارگیری اصل تطابق به دلیل فاصله گرفتن استانداردهای حسابداری از این اصل به عنوان یک مفهوم بنیادی و حرکت به سمت رویکرد ترازنامه‌ای.

1 Lubberink

2 Lev & Zarowin

3 Dichev & Tang

ج- سود مهمترین خروجی حسابداری است و تطابق هزینه‌ها و درآمدها اثر مهم بر تعیین و محاسبه آن دارد و نیز اصل تطابق به طور بالقوه باعث افزایش درک خصوصیات سود برای سرمایه‌گذارن می‌شود (دیچو و تانگ، ۲۰۰۸).

از طرفی، نقش اصلی گزارشگری مالی انتقال اثربخش اطلاعات مالی به افراد برون‌سازمانی به روشنی معتبر و به موقع است که یکی از اهداف عمده آن فراهم ساختن اطلاعات لازم برای ارزیابی عملکرد و توان سودآوری بنگاه اقتصادی است. شرط لازم برای دستیابی به این هدف، ارائه اطلاعات مالی به نحوی است که ارزیابی عملکرد گذشته را ممکن سازد و در سنجش توان سودآوری و پیش‌بینی فعالیت‌های آتی بنگاه اقتصادی مؤثر واقع گردد (پرادران حسن‌زاده و بادآورنهندی، ۱۳۸۸). در این میان وضعیت مالی شرکت‌ها، از جمله درماندگی مالی شرکت‌های بزرگ و بین‌المللی از یک طرف و افزایش شمار تقلب در گزارشگری مالی از طرف دیگر، موجب بروز نگرانی‌های درباره کیفیت گزارشگری مالی و خدشه‌دار شدن اعتبار حسابداری شده است. حرفة حسابداری و حسابرسی نیز در راستای چاره‌جویی و جلب اعتماد عمومی، به تدبیر راهکارهای همچون تغییر در رویکرد تدوین استانداردهای حسابداری از استانداردهای مبتنی بر قواعد به استانداردهای مبتنی بر اصول، تأکید بر استقلال حسابرسان و نظام راهبری نهادی برای حمایت از منافع سهامداران جزء و تنظیم مقررات انتظامی حرفة حسابداری پرداخته است. اما با وجود سازوکارهای نظارتی یکسان بر گزارشگری مالی شرکت‌ها، به نظر می‌رسد که شرکت‌ها از کیفیت گزارشگری مالی یکسانی برخوردار نیستند و این امر بیانگر آن است که احتمالاً عوامل متعدد دیگری باعث تفاوت در کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌ها می‌شود (نیکو مرام و بادآور نهندی، ۱۳۸۸).

با توجه به هدف اصلی گزارشگری مالی یعنی سودمندی اطلاعات در پیش‌بینی سود، سؤالی که مطرح می‌شود این است که آیا اعمال درجات متفاوتی از اصل تطابق درآمدها و هزینه‌ها می‌تواند بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌ها با توجه به وضعیت مالی آنان مؤثر باشد.

اگرچه پژوهش‌های اندکی در زمینه رعایت اصل تطابق صورت گرفته است، ولی تاکنون پژوهشی در زمینه بررسی اثر رعایت اصل تطابق بر کیفیت گزارشگری مالی صورت نگرفته است، لذا هدف اصلی این پژوهش، بررسی اثر رعایت اصل تطابق بر کیفیت گزارشگری مالی در بین شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی است.

در ادامه این مقاله، به ترتیب مبانی نظری و پیشینه پژوهش، روش‌شناسی پژوهش، نتایج آزمون فرضیه‌ها، تجزیه و تحلیل داده‌ها و نتیجه گیری تشریح می‌شود.

۲- مبانی نظری پژوهش

هسته اصلی اطلاعات مالی شرکت را صورت‌های مالی تشکیل می‌دهند. در بین اطلاعات مندرج در صورت‌های مالی، رقم سود خالص برای سرمایه‌گذاران بسیار حائز اهمیت بوده و اغلب این چنین استدلال می‌شود که سود بالاهمیت‌ترین معیار اندازه‌گیری عملکرد شرکت است که در بازارهای مالی در دسترس و به وسیله اصل تطابق تحت تأثیر قرار گرفته است. این اصل یک مفهوم مهم در چارچوب نظری هیئت استانداردهای حسابداری مالی امریکا^۱، استانداردهای گزارشگری مالی بین‌الملل^۲ و استانداردهای حسابداری ایران است و بر معیار عملکرد که سرمایه‌گذاران برای پیش‌بینی‌های خود در مورد حاشیه رشد آتی، جریان‌های نقد آتی و سود بکار می‌گیرند، اثرگذار است. تطابق به دو صورت قوی یا ضعیف صورت می‌گیرد که تطابق قوی باعث افزایش سودآوری اقتصادی و تطابق ضعیف باعث کاهش سودآوری اقتصادی و نیز افزایش عدم اطمینان و سوگیری‌های رفتاری شده و در نتیجه باعث ایجاد اشتباهاست در پیش‌بینی سرمایه‌گذاران خواهد شد(شات، ۲۰۱۱).

تطابق قوی حالتی است که همه هزینه‌ها با درآمدهای مرتبط با آن‌ها تطابق داده می‌شوند. به عبارتی در این حالت، همه هزینه‌ها به طور مستقیم قابل ردیابی با درآمدهای خاص خود می‌باشند، ولی در تطابق ضعیف، همبستگی بین درآمدها و هزینه کاهش یافته و این امر باعث افزایش نوسان سود و بازده و کاهش پایداری سود می‌شود (دیچو و تانگ، ۲۰۰۸).

دیچو و تانگ(۲۰۰۸) بیان کردند که تطابق ضعیف می‌تواند ناشی از ضعیف بودن قابلیت پیش‌بینی هزینه‌ها و نیز در دسترس نبودن سایر اطلاعات از قبیل تصمیمات مدیریت (مانند تئوری شستشوی بزرگ)، قوانین حسابداری (هزینه کردن هزینه‌های تحقیق و توسعه) و موارد دیگر باشد. بنابراین توجه به اصل تطابق، فراهم کننده نشانه‌هایی ارزشمند برای سود حسابداری است. همچنین تطابق تحت تأثیر مفاهیم بنیادی تجاری و سیستم حسابداری قرار می‌گیرد که این مفاهیم بنیادی باعث ایجاد مسائلی در سیستم حسابداری برای تطابق هزینه‌ها با درآمدها می‌شود. این مفاهیم عبارت‌اند از: طول چرخه عملیات، چرخه عمر شرکت، ساختار صنعت، توان سرمایه‌گذاری، هزینه‌های ثابت و غیره. به منظور ایجاد تطابق قوی، باید هزینه‌ها با درآمدهای مربوط همبستگی بالایی داشته باشند تا توان سرمایه‌گذاران را برای پیش‌بینی بهتر هزینه‌های مورد انتظار و نیز پیش‌بینی سود آتی افزایش دهد (دیچو و تانگ، ۲۰۰۸). از دلایل

1 Financial Accounting Standard Board

2 International Accounting Standard Board

3 Schutt

بررسی اصل تطابق و کیفیت گزارشگری مالی، اهمیت دادن به هزینه‌ها و درآمدها و روابط بین آن‌ها برای استفاده‌کنندگان و سرمایه‌گذاران است.

پیتون و لی‌تلتون^۱ (۱۹۴۰) بر اصل تطابق به عنوان یک مسئله بنیادی اشاره کردند اما با این حال در طی چند سال اخیر مطالعات اندکی بر روی آن صورت گرفته است. یکی از دلایل این امر، وجود پارادایم غالب بازارکارآ است که بیان می‌کند بازار خود به طور کامل میثاق‌های حسابداری و پیچیدگی‌های اندازه‌گیری عملکرد شرکت را می‌بیند که این امر سازگار با تحلیل بنیادی است. اسکات^۲ (۲۰۰۹) این‌گونه بیان می‌کند که اصل تطابق به‌طورکلی با حسابداری بهای تاریخی مرتبط است، به این دلیل که حاصل انتباط درآمدهای محقق شده با هزینه مربوط به همان درآمدها سود خالص است، به عبارتی با بکارگیری اصل تطابق، حسابداری مبتنی بر بهای تاریخی بهتر می‌تواند سودآوری شرکت را پیش‌بینی نماید. همچنین ایشان اظهار نمودند که در حسابداری مبتنی بر ارزش‌های جاری به دلیل اینکه سود خالص از تغییرات ارزش‌های جاری دارایی‌ها و بدھی‌ها در طول دوره حاصل می‌شود تطابق ضعیف است. به بیان اسکات (۲۰۰۹) در حسابداری مربوط به جریان نقد نیز به دلیل محاسبه سود از مابهالتفاوت جریان‌های نقد خروجی و ورودی تطابق ضعیفی وجود دارد.

از طرفی کیفیت گزارشگری مالی به محدوده‌ای اشاره دارد که در آن، گزارش‌های مالی شرکت، وضعیت اقتصادی و عملکرد آن را در طی یک دوره زمانی اندازه‌گیری و به صورت صادقانه ارائه می‌کند. در ادبیات مربوط به کیفیت گزارشگری مالی به‌ویژه کیفیت سود با تأکید بر اصول حسابداری حاکم بر گزارشگری مالی، به‌طور ضمنی بر کیفیت صورت‌های مالی تمرکز شده است. علاوه بر این، رویکردهای متفاوت دیگری در خصوص ارزیابی کیفیت گزارشگری مالی وجود دارد که می‌توان آن‌ها را در دو گروه طبقه‌بندی نمود. گروه اول رویکرد مبتنی بر نیاز استفاده‌کنندگان است که بر مسائل مرتبط با ارزیابی و سودمندی اطلاعات مالی برای استفاده‌کنندگان تمرکز دارد. گروه دوم، رویکرد مبتنی بر حمایت از سرمایه‌گذار و سهامدار است که بر مسائل مرتبط با نحوه اداره شرکت و مبادرت تأکید دارد. در این گروه کیفیت گزارشگری مالی به طور عمدۀ برحسب افشاءٔ کامل و منصفانه برای سهامداران تعریف می‌شود و عبارت است از اطلاعات مالی کامل و شفاف که مانع گمراهی یا ایجاد ابهام برای استفاده‌کنندگان شود (جونز و بلنچت^۳، ۲۰۰۰).

1 Paton & Littleton

2 Scott

3 Jonas & Blanchet

پژوهش‌های متعددی در خصوص اندازه‌گیری کیفیت گزارشگری مالی از قبیل (بارث^۱ و همکاران، ۲۰۰۱) انجام شده است که در آن دقت اطلاعات مالی به عنوان معیار اندازه‌گیری کیفیت گزارشگری مالی مورد استفاده قرار گرفته است. دقت اطلاعات مالی بینگر توانایی اجزای سود تعهدی حسابداری (تحت شرایط انعطاف‌پذیری و اختیار عمل در انتخاب از میان رویه‌ها و برآوردهای حسابداری) برای پیش‌بینی جریان‌های نقدی مورد انتظار آینده است، بنابراین بالا بودن دقت و توان پیش‌بینی کنندگی اجزای تعهدی از شاخص‌های تعیین محتوای اطلاعاتی و کیفیت گزارشگری مالی است (کوهن^۲، ۲۰۰۴). همچنین محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری جهت بررسی کیفیت گزارشگری مالی مورد استفاده قرار می‌گیرد. اطلاعات حسابداری زمانی دارای محتوای اطلاعاتی است که استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی آن‌ها را در ارزیابی‌های خود مربوط و قابل اتکا تشخیص دهند. اطلاعات مربوط، یا دارای ارزش پیش‌بینی کنندگی و یا حائز ارزش تأییدکنندگی است. نقش‌های پیش‌بینی کنندگی و تأییدکنندگی اطلاعات به هم مربوط می‌باشند. به طور مثال، اطلاعات در مورد سطح و ساختار فعلی دارایی‌های واحد تجاری، برای استفاده‌کنندگانی که سعی دارند توان واحد تجاری را در استفاده از فرصت‌ها و واکنش به شرایط نامطلوب پیش‌بینی کنند، دارای ارزش است. همین اطلاعات دارای نقش تأییدکنندگی در مورد پیش‌بینی‌های گذشته مثلاً درباره ساختار واحد تجاری و ماحصل عملیات است (جونز و همکاران^۳).

یکی از روش‌هایی که می‌توان با استفاده از آن به بهره‌گیری مناسب از فرصت‌های سرمایه‌گذاری و تخصیص بهتر منابع کمک کرد، پیش‌بینی وضعیت مالی شرکت‌ها به لحاظ سلامت مالی، درماندگی مالی و ورشکستگی است. به این ترتیب که اول با ارائه هشدارهای لازم می‌توان شرکت‌ها را نسبت به وقوع درماندگی مالی هوشیار نمود تا آن‌ها با توجه به هشدارها دست به اقدامات مقتضی بزنند و دوم اینکه سرمایه‌گذاران و اعتباردهندهای، فرصت‌های مطلوب سرمایه‌گذاری را از فرصت‌های نامطلوب تشخیص دهند و منابعشان را در فرصت‌های مطلوب سرمایه‌گذاری کنند (مهرانی و همکاران، ۱۳۸۴). بیشتر مطالعات پیشین نشان می‌دهند که مدیران شرکت‌های درمانده، اطلاعات مالی و حتی فعالیت‌های واقعی خود را برای مخفی نمودن وضعیت نابسامان مالی، استفاده می‌کنند. طبق یافته‌های دی فوند و جیامبالو^۴ (۱۹۹۴)، شرکت‌هایی که به طور ناگهانی چهار بحران مالی می‌شوند، در سال‌های قبل از بحران دست به

1 Barth

2 Cohen

3 Jonas et al

4 DeFond & Jiambalvo

گزینش‌های مختلف حسابداری برای افزایش سطح درآمدهای خود زده‌اند. همچنین لارا و همکاران^۱ (۲۰۰۹) بیان نمودند که مدیران در سال‌های قبل از ورشکستگی، مدیریت سود مبتنی بر اقلام تعهدی اختیاری و دست‌کاری فعالیت‌های واقعی انجام می‌دهند. آن‌ها نشان دادند که شرکت‌های درمانده مالی نسبت به شرکت‌های ورشکسته، بیشتر بر مدیریت سود در چارچوب اصول حسابداری تأکید داشته‌اند.

لذا، از منظر کلی با توجه به اهمیت کیفیت گزارشگری مالی در وضعیت‌های متفاوت اقتصادی شرکت‌ها به لحاظ سلامت‌مالی، درماندگی مالی و ورشکستگی مالی و بتعیین آن سیاست‌های مدیریتی متناسب و احتمال گزینش‌های مختلف حسابداری و دست‌کاری سود در چارچوب اصول حسابداری (اصل تطابق)، انجام پژوهش در این خصوص حائز اهمیت است.

۳- مروری بر پژوهش‌های پیشین

۳-۱- پیشینه خارجی

تاکر^۲ (۲۰۱۵) در پژوهش خود با عنوان بررسی رابطه بین کیفیت افشاء و کیفیت گزارشگری مالی براساس تحقیق کاسل، مریس و سیدل (۲۰۱۵) رابطه بین کیفیت افشاء و گزارشگری مالی را به صورت جزئی بررسی نمود. وی در تحقیق خود از اداده‌های ۳۶۵ شرکت طی سالهای ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۳ استفاده نمودند. نتایج تحقیق نشان داد هنگامی که شفافیت افشاء ذخیره مطالبات مشکوک الوصول، ذخیره کاهش ارزش موجودی‌ها و ذخیره مالیات انتقالی تامین گردد، دستکاری سود از طریق اقلام تعهدی به حداقل می‌رسد.

شات (۲۰۱۱) در پژوهش خود با عنوان تأثیر رعایت اصل تطابق بر کیفیت سود در بین ۳۶۴۱ سال شرکت طی سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۹ درجه همبستگی بین درآمدها و هزینه‌ها را به عنوان معیار تطابق در نظر گرفت و بیان کرد که همبستگی قوی بین آن‌ها باعث افزایش کیفیت سود و سودمندی بیشتر آن برای سرمایه‌گذاران می‌شود.

دانلسون و همکاران^۳ (۲۰۱۱) سعی کردند پژوهش دیچو و تانگ (۲۰۰۸) را با جزئیات بیشتری ادامه دهند. آنها در مطالعه خود ۳۲۶۴۵ سال - شرکت (طی سال‌های ۱۹۶۷-۲۰۰۵) را مورد پژوهش قرار دادند. هدف طالعه آنها این بود که تعیین نمایند که کدام یک از عوامل (حسابداری یا اقتصادی) تأثیر بیشتری بر اختلال رابطه درآمدها و هزینه‌ها می‌گذارد. لذا، ضمن آنالیز اجزای

1 Lara et al.

2 Tokur

3 Donelcon et al

هزینه‌ها به منظور تغییک آثار هر کدام از عوامل، اقلام خاص را نیز مدنظر قراردادند و به این نتیجه رسیدند که عوامل اقتصادی باعث به وجود آمدن اقلام خاص شده و نسبت به عوامل حسابداری تأثیر بیشتری بر اختلال رابطه درآمد و هزینه می‌گذارد.

راچانا و پاراکاش^۱ (۲۰۰۹) با بررسی ۲۸۶۵ سال-شرکت طی سال‌های ۱۹۸۸ تا ۲۰۰۷ بیان کردند که تطابق ضعیف دارای اثری نامناسب بر شفافیت صورتهای مالی و قابلیت سودآوری آتی داشته و کمک اندکی به سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران مالی در پیش‌بینی سود می‌کند و باعث قیمت‌گذاری اشتباه در اوراق بهادر می‌شود.

دیچو و تانگ (۲۰۰۸) با بررسی سود حسابداری ۱۰۰۰ شرکت بزرگ آمریکایی در ۴۰ سال اخیر به این نتیجه رسیدند که تطابق ضعیف (کاهش در تطابق میان درآمدها و هزینه‌ها) باعث کاهش همبستگی بین درآمدها و هزینه‌های همزمان و نیز کاهش در پایداری سود و افزایش نوسان سود می‌شود. آن‌ها بیان کردند که سود تابعی از فاکتورهای اقتصادی و درجه موفقیت در تطابق قوی بین درآمدها و هزینه‌هاست.

۲-۳- پیشینه داخلی

خواجوى و همكاران(۱۳۹۴) با بررسی ۱۰۰ شرکت در بورس اوراق بهادر طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۹ در پژوهش خود با عنوان: آزمون محدودیت‌های حاکم بر ویژگی‌های حسابداری به این نتیجه دست یافتند شرکت‌هایی که اطلاعات قبل اتکاتری ارائه می‌کنند، میزان مربوط بودن اطلاعاتشان بیشتر است. همچنین شرکت‌هایی که اطلاعات خود را به موقع‌تر منتشر می‌کنند، اطلاعاتشان مربوط‌تر است. از یافته‌های دیگر این پژوهش می‌توان به همبستگی مثبت بین ویژگی‌های قابلیت انکا و به موقع بودن اشاره کرد. به بیان دیگر، شرکت‌هایی که اطلاعات به موقع‌تری ارائه می‌کنند، اطلاعاتشان قبل اتکاتر است و برعکس.

مشايخی و همكاران(۱۳۹۲) در مطالعه‌ی خود به بررسی عوامل مؤثر بر نوسان‌پذیری سود پرداختند. در این پژوهش برخی از پارامترهای حسابداری از قبیل شاخصه‌های مرتبط با تطابق ضعیف، کیفیت اقلام تعهدی و هموارسازی سود مورد بررسی قرار گرفت. این مطالعه با بهره‌گیری از داده‌های ۴۰۰ شرکت در بورس اوراق بهادر تهران در خلال سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۰ صورت گرفته است. نتایج پژوهش نشان داد که عوامل حسابداری تأثیر با اهمیتی در بوجود آوردن نوسانات سود دارد.

کرمی و قربازاده (۱۳۹۱) به بررسی تأثیر اصل تطابق بر عدم تقارن اطلاعاتی پرداختند. بر این اساس، همبستگی بین درآمدها و هزینه‌ها به عنوان معیاری برای رعایت اصل تطابق در نظر گرفته شد است. در این پژوهش نمونه آماری ۷۸ شرکت از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای یک دوره ۵ ساله (۱۳۹۰-۱۳۸۶) انتخاب شده است. بر اساس نتایج هرچه تطابق بین درآمدها و هزینه‌ها بیشتر باشد، نوسان بازده و خطای پیش‌بینی سود هر سهم کمتر خواهد بود.

مشايخی و جلالی (۱۳۹۱) ارتباط میان رعایت اصل تطابق و ویژگی‌های سود را مورد بررسی قراردادند. آن‌ها دریافتد که نوسانات سود طی دوره مورد بررسی تغییر معنی‌داری داشته‌اند و با بررسی‌های به عمل آمده این نوسانات قابل انتساب به عوامل ذاتی (носانات درآمدی) هستند. مطالعه حاضر با بهره‌گیری از داده‌های ۱۳۶ سال - شرکت و در خلال سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۸۹ صورت گرفته است.

کاظمی و طریقی (۱۳۹۰) اثر تطابق درآمدها و هزینه‌ها با نوسان‌پذیری سود و پایداری سود طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۷ را مورد بررسی قرار دادند. آن‌ها به این نتیجه رسیدند که تطابق ضعیف به عنوان اختلال در رابطه اقتصادی بین درآمد و هزینه عمل می‌کند و به‌تبع آن افزایش نوسان‌پذیری در سود و تضعیف پایداری سود را به همراه دارد و همواره با افزایش همبستگی درآمدها و هزینه‌ها (کاهش تطابق ضعیف)، نوسان‌پذیری سود را در طی سال‌های مورد مطالعه، روند کاهشی و پایداری سود روند افزایشی داشته است.

۴- فرضیه‌های پژوهش

با توجه به مبانی نظری مطرح شده در بخش‌های پیش‌بینی فرضیه‌های پژوهش به شرح زیر تدوین شده است.

فرضیه اول: رعایت اصل تطابق بر دقت اطلاعات مالی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده تاثیردارد.

فرضیه دوم: رعایت اصل تطابق بر محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری تأثیر دارد.

فرضیه سوم: بین تأثیر رعایت اصل تطابق بر دقت اطلاعات مالی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده در شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی تفاوت وجود دارد.

فرضیه چهارم: بین تأثیر رعایت اصل تطابق بر محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری در شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی تفاوت وجود دارد.

۵- روش پژوهش

۱-۵- نوع پژوهش

این پژوهش از نوع تجربی در حوزه تحقیقات اثباتی حسابداری و مبتنی بر اطلاعات واقعی در صورت‌های مالی شرکت‌ها می‌باشد، از طرفی این پژوهش از نوع علی پس رویدادی است چون اثر یک پدیده را بر پدیده دیگر بررسی می‌کند و از آنجایی که می‌تواند در فرآیند استفاده از اطلاعات کاربرد داشته باشد، لذا از نوع کاربردی است.

۲- قلمرو پژوهش و جامعه و نمونه آماری

نمونه مورد بررسی به روش حذف سامان مند با در نظر گرفتن شرط‌هایی به شرح زیر برای بازه زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲ از بین شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران انتخاب شده است.

الف- پایان سال مالی آن‌ها منتهی به ۲۹ اسفند ماه باشد.

ب- جزو شرکت‌های واسطه‌گری مالی و سرمایه‌گذاری نباشند.

ج- اطلاعات مالی شرکت‌ها قابل دسترسی باشند.

د- در دوره زمانی پژوهش تغییر سال مالی نداشته باشد.

پس از اعمال محدودیت‌های فوق، نمونه نهایی پژوهش شامل ۱۸۹ شرکت طی دوره ۵ ساله با ۹۴۵ مشاهده تعیین شده است.

به منظور آزمون فرضیه اول (تأثیر رعایت اصل تطابق بر دقت اطلاعات) و فرضیه دوم (تأثیر رعایت اصل تطابق بر محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری) از مدل رگرسیونی چند متغیره و آزمون ضرایب t استفاده شده است و برای آزمون فرضیه سوم (مقایسه رعایت اصل تطابق بر دقت اطلاعات مالی در شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی) و فرضیه چهارم (مقایسه رعایت اصل تطابق بر محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری در شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی) از روش ارائه شده توسط پترنoster و همکاران^(۱) استفاده شده است، که بعداً آزمون پترنoster نام گرفت. بدین ترتیب ضریب متغیر اصل تطابق در شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته دو به دو با هم مقایسه می‌شوند، اگر حتی در یکی از این مقایسه‌ها تفاوت معنی داری وجود داشته باشد فرضیه‌های مورد نظر تایید می‌شوند. در این آزمون اگر آماره آزمون پترنoster بزرگتر یا مساوی ۱/۹۶ باشد می‌توان بیان نمود که وضعیت شرکت‌ها (از نظر سلامت، درمانگی و

ورشکستگی) بر رابطه بین رعایت اصل تطبیق و دقت اطلاعات مالی همچنین بر رابطه بین رعایت اصل، تطبیق و محتوای اطلاعاتی، عایدات حسابداری تأثیر می‌گذارد.

۳-۵- تعریف عملیاتی متغیرهای پژوهش

٣-٥- متغير مستقل: رعاية اصل تطابق

معیاری که دیچو و تانگ (۲۰۰۸) و شات (۱۱) برای تعیین درجه تطابق استفاده کردند، همبستگی بین درآمدها و هزینه‌های شرکت‌ها برای یک بازه زمانی ۸ ساله بود که در این پژوهش نیز از این معیار استفاده شده‌است. برای اندازه‌گیری میزان همبستگی بین درآمدها و هزینه‌ها از رگرسیون زیر استفاده شده‌است:

مدل تطابق:

$$\Delta \text{Expense}_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 * \Delta \text{Revenue}_{it} + e_{it} \quad \text{مدل (1)}$$

ضریب تعیین رابطه فوق، نشان دهنده میزان توضیح دهنگی تغییرات هزینه‌ها به واسطه درآمدها است(که همان اصل تطابق مورد نظر در این پژوهش است) و برای تعیین میزان همبستگی بین درآمد و هزینه‌های هر سال شرکت، به هشت سال قبل برگشته و تغییرات درآمد و هزینه برای هر سال نسبت به هشت سال قبل محاسبه گردیده و سپس از ضریب تعیین تعديل شده برای تعیین قدرت همبستگی، بنابراین این هزینه‌ها استفاده شده‌است.

=درآمدها که به شرح زیر اندازه‌گیری می‌شود: Revenue

$$\text{Rev} = p * x$$

= هزینه‌ها که به شرح زیر اندازه‌گیری می‌شود:

$$\text{Exp} = c * x + f$$

p بیانگر قیمت فروش، **x** بیاگر حجم فروش، **c** نشان دهنده بهای تولید و **f** شامل هزینه های توزیع و فروش و هزینه های عمومی و اداری می باشد.

۳-۵- متغير وابسته: کیفیت گزارشگری مالی

برای اندازه‌گیری کیفیت گزارشگری مالی از دو معیار دقیقت اطلاعات مالی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده و محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری به شرح زیر استفاده شده است.

۱-۲-۳-۵- دقت اطلاعات مالی: برای اندازه‌گیری میزان دقت اطلاعات مالی به صورت تجربی، از پس ماندهای معادله رگرسیون پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده با استفاده از اجزای تشکیل

دهنده سود عملیاتی حسابداری یک دوره قبل استفاده شده است (پارث و همکاران، ۲۰۰۱)،^۱

$$\text{CFO}_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 \text{CFO}_{it} + \beta_2 \Delta \text{AR}_{it} + \beta_3 \Delta \text{INV}_{it} + \beta_4 \Delta \text{AP}_{it} + \beta_5 \Delta \text{DEPR}_{it} + \varepsilon_{it} \quad (۲)$$

= جریان‌های نقدی CFO

= تغییر در حساب‌های دریافتی ΔAR

= تغییر در موجودی ها ΔINV

= تغییر در حساب‌های پرداختی و بدهی‌های معوق ΔAP

= هزینه استهلاک دارائی‌های ثابت مشهود و نامشهود DEPR

= خالص سایر اقلام تعهدی که به صورت زیر محاسبه شد: OTHER

$$\text{OTHER}_{it} = \text{OP}_{it} - (\text{CFO}_{it} + \Delta \text{AR}_{it} + \Delta \text{INV}_{it} - \Delta \text{AP}_{it} - \Delta \text{DEPR}_{it})$$

= سود عملیاتی OP

E = مقدار خطا که فرض شد دارای میانگین صفر و واریانس ثابت باشد.

معیار تجربی اندازه‌گیری کیفیت گزارشگری مالی، قدر مطلق پس‌ماندها یعنی $| \varepsilon_{i,t+1} |$ هر قدر پس‌ماندها کوچک‌تر باشد بیان‌گر دقت اطلاعات مالی و کیفیت بالای گزارشگری مالی است.

۱-۲-۳-۶- محتواه اطلاعاتی عایدات حسابداری: محتواه اطلاعاتی عایدات حسابداری را توانایی عایدات بر تبیین بازده‌های بازار تعریف می‌کنند. برای تخمین محتواه اطلاعات عایدات حسابداری از مدل ایسون و هریس (۱۹۹۱) به شرح زیر استفاده شده است:

$$\text{Ret}_{it} = \beta_1 + \beta_2 \frac{\text{EPS}_{it}}{p_{i,t-1}} + \beta_3 \frac{\Delta \text{EPS}_{it}}{p_{i,t-1}} + \beta_4 \text{Ret}_{mt} + \beta_5 \text{EPS}_{mt} + \beta_6 \Delta \text{EPS}_{mt} + \varepsilon_{it} \quad (۳)$$

که در آن EPS_{it} سود هر سهم شرکت i در سال t است.

p_{i,t-1} = قیمت سهام شرکت i در سال t بازده سهام مرکب سالانه شرکت i در سال t.

= تغییرات عایدات هر سهم شرکت i بین دو مقطع زمانی t و t-1 است.

= ΔEPS_{it} = میانگین مقطوعی تغییرات عایدات هر سهم است.

محتوای اطلاعاتی عایدات با استفاده از معنی داری ارتباط آماری عایدات با بازده تقریب می شود که با استفاده از آماره t ضرایب عایدات و تغییر در متغیرهای عایدات و میزان نیکوئی برازش مرتبط (ضریب تعیین تعدل شده) اندازه گیری می شود.

به دلیل اینکه استفاده از شرکت های بیشتر و سال های کمتر به وابستگی مقطعی داده ها منجر می شود، از متغیرهای Ret_{mt} میانگین مقطعی بازده سهام، EPS_{mt} میانگین مقطعی سود هر سهم، به عنوان متغیر کنترلی استفاده شده است.

۳-۳-۵- متغیر تعدل گر

سلامت مالی، درمانگی مالی و ورشکستگی مالی.

در این پژوهش برای تفکیک شرکت ها به لحاظ وضعیت مالی از مدل بومی شده آلتمن، توسط کردستانی و همکاران (۱۳۹۲) استفاده شده است. خلاصه مدل تعدل شده آلتمن، متغیرها و محدوده های آن به شرح زیر است:

$$\text{Mdl(4)} \quad Z'.Score = 0.291X_1 + 2.458X_2 - 0.301X_3 - 0.079X_4 - 0.05X_5$$

که در آن:

x_1 = سرمایه در گردش به کل دارایی ها

x_2 = سود یا زیان انباشته به کل دارایی ها

x_3 = سود یا زیان عملیاتی به کل دارایی ها

x_4 = ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام به کل بدھی ها

x_5 = فروش خالص به کل دارایی ها

جدول (۱): محدوده های مدل تعدل شده آلتمن

محدوده ورشکستگی	محدوده درمانده	محدوده سلامت مالی
$Z'.Score \leq -0.14$	$-0.14 \leq Z'.Score \leq 0.30$	$Z'.Score \geq 0.30$

منبع: کردستانی و همکاران (۱۳۹۲)

تعداد ۱۷۷ سال - شرکت که از نظر میانگین این نسبت ها تفاوت معنی داری با شرکت های باقی مانده در نمونه داشته اند، به عنوان شرکت های ورشکسته مالی و تعداد ۳۲۸ سال شرکت به عنوان شرکت های دارای سلامت مالی و ۴۴۰ مابقی به عنوان شرکت مواجه با درمانگی مالی در نظر گرفته می شوند.

۴-۳-۵-متغیرهای کنترلی

- ۴-۳-۴-۱- اندازه شرکت (Size): کوک^۱ (۱۹۹۱) و فرث^۲ (۱۹۹۷) نشان دادند که شرکت‌های بزرگتر کیفیت گزارش‌های مالی بهتری نسبت به شرکت‌های کوچکتر دارند.
- ۴-۳-۴-۲- اهرم مالی (FL): فرانسیس و همکاران^۳ (۲۰۰۵) نشان دادند که در شرکت‌هایی که از کیفیت اقلام تعهدی پایین‌تری برخوردارند، نسبت بدھی پایین‌تری دارند، در این پژوهش برای محاسبه اهرم مالی کل بدھی‌های شرکت بر کل دارایی‌ها تقسیم می‌گردد.
- ۴-۳-۴-۳- سودآوری شرکت (PROFIT): پژوهش‌های پیشین نشان داده اند، سودآوری شرکت ممکن است با توجه به وضعیت آن (سالم، درمانده و ورشکسته) به دلیل دیدگاه مدیریت (فرصت طلبانه یا محافظه کارانه) بر شناسایی هزینه‌ها و کیفیت گزارشگری مالی تأثیر داشته باشد، لذا در این پژوهش به عنوان متغیر کنترلی اثر آن نیز مدنظر قرار داده شده است.
- ۴-۳-۴-۴- فرصت‌های رشد (GRO): نسبت Q-توبین، یکی از ابزارهای اندازه‌گیری عملکرد شرکت‌ها بوده که از طریق تقسیم ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری یا ارزش جایگزینی دارایی‌های شرکت بدست می‌آید. با توجه به اینکه کیفیت گزارشگری مالی مطلوب ممکن است بر ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری مناسب مؤثر باشد و نهایتاً میزان سودآوری شرکت یکی از عوامل مهم تأثیرگذار بر سیاست‌های مدیریت است. لذا اثر این متغیر کنترل گردیده است.
- ۴-۳-۴-۵- نوسانات سود (FP): نوسان پذیری سود مقیاسی است که تغییرات سود را اندازه‌گیری می‌کند، در این پژوهش مشابه پژوهشگران دیگر (دیچو و تانگ، ۲۰۰۹؛ حقیقت و معتمد، ۱۳۹۰) نوسان سود بر اساس انحراف معیار ۵ سال گذشته آن اندازه‌گیری می‌شود.

۶- مدل پژوهش

۱-۶- مدل آزمون فرضیه اول:

برای آزمون فرضیه اول از مدل شماره (۵) به شرح زیر استفاده شده است:

$$RQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 Matching_{it} + \beta_2 Size_{it} + \beta_3 FL_{it} + \beta_4 FP_{it} + \beta_5 GRO_{it} + \beta_6 PROFIT_{it} + \varepsilon_{it} \quad (5)$$

در این مدل RQ_{it} عبارت است از $|\varepsilon_{i,t+1}|$ حاصل از جریان‌های نقدی مدل بارت و همکاران (۲۰۰۱) که جهت پیش‌بینی کیفیت گزارشگری مالی مورد استفاده قرار گرفته است. دقت اطلاعات مالی به عنوان معیار اندازه‌گیری کیفیت آن در نظر گرفته می‌شود. برای اندازه‌گیری

1 Cooke

2 Firth.

3.Francis, et al.

میزان دقت اطلاعات مالی به صورت تجربی، از پس ماندهای معادله رگرسیون پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده با استفاده از اجزای تشکیل دهنده سود عملیاتی حسابداری یک دوره قبل استفاده شده است.

$\text{Size} = \text{اندازه شرکت, } \text{FL} = \text{اهمیت مالی, } \text{FP} = \text{نوسانات سود, } \text{GRO} = \text{فرصت‌های رشد, } \text{PROFIT} = \text{سودآوری شرکت هستند که به عنوان متغیرهای کنترلی مدل پژوهش می‌باشند.}$

۶-۲- مدل آزمون فرضیه دوم:

برای آزمون فرضیه دوم از مدل شماره (۶) به شرح زیر استفاده شده است:

$$\begin{aligned} \text{Ret}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \frac{\text{EPS}}{P_{i,t-1}} + \beta_2 \text{Matching}_{it} + \beta_3 \frac{\text{EPS}}{P_{i,t-1}} * \text{Matching}_{it} \\ + \beta_4 \frac{\Delta \text{EPS}}{P_{i,t-1}} + \beta_5 \frac{\Delta \text{EPS}}{P_{i,t-1}} * \text{Matching}_{it} + \beta_6 \text{Retm}_t \\ + \beta_7 \text{Retm}_t * \text{Matching}_{it} + \beta_8 \text{Epsm}_t + \beta_9 \text{Epsm}_t \\ * \text{Matching}_{it} + \beta_{10} \Delta \text{Epsm}_t + \beta_{11} \Delta \text{Epsm}_t \\ * \text{Matching}_{it} + \varepsilon_{it} \end{aligned} \quad \text{مدل (۶)}$$

در این مدل β_3 تاثیر اصل تطبیق را بر محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری نشان می‌دهد.

۶-۳- مدل آزمون فرضیه سوم:

برای آزمون فرضیه سوم از مدل شماره (۷) به شرح زیر استفاده شده است:

$$\begin{aligned} \text{RQ}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{Matching}_{it} + \beta_2 \text{Size}_{it} \\ + \beta_3 \text{FL}_{it} + \beta_4 \text{FP}_{it} + \beta_5 \text{GRO}_{it} + \beta_6 \text{PROFIT}_{it} + \varepsilon_{it} \end{aligned} \quad \text{مدل (۷)}$$

این مدل برای شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی به صورت مجزا مورد استفاده قرار می‌گیرد و برای تفکیک شرکت‌ها از مدل تعديل شده آلتمن استفاده شده است.

۶-۴- مدل آزمون فرضیه چهارم:

برای آزمون فرضیه چهارم از مدل شماره (۸) به شرح زیر استفاده شده است:

$$\begin{aligned} \text{Ret}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \frac{\text{EPS}}{P_{i,t-1}} + \beta_2 \text{Matching}_{it} + \beta_3 \frac{\text{EPS}}{P_{i,t-1}} * \\ \text{Matching}_{it} + \beta_4 \frac{\Delta \text{EPS}}{P_{i,t-1}} + \beta_5 \frac{\Delta \text{EPS}}{P_{i,t-1}} * \text{Matching}_{it} + \beta_6 \text{Retm}_t + \\ \beta_7 \text{Retm}_t * \text{Matching}_{it} + \beta_8 \text{Epsm}_t + \beta_9 \text{Epsm}_t * \text{Matching}_{it} + \\ \beta_{10} \Delta \text{Epsm}_t + \beta_{11} \Delta \text{Epsm}_t * \text{Matching}_{it} + \varepsilon_{it}. \end{aligned} \quad \text{مدل (۸)}$$

این مدل برای شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی به صورت مجزا مورد استفاده قرارمی‌گیرد.

-۸- تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش

۱-۸-آماره‌های توصیفی

در جدول شماره(۲) برخی مفاهیم آماره‌های توصیفی شامل میانگین، میانه، کمینه، بیشینه مشاهده‌ها و انحراف معیار ارائه شده است.

جدول شماره(۲): آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

فرصت رشد	نوسانات سود	اهرم مالی	عایدات هر سهم	تغیرات عایدات	
۲.۰۲۶	۰.۰۱۰	۰.۳۱۶	۰.۰۸۷	-۰.۰۱۱	میانگین
۱.۳	۰.۰۱	۰.۶۳۵	۰.۱۵	۱۰.۰۰	میانه
۱۴۶.۶۲	۳.۶۱	۱.۰۷	۶.۷۶	۸.۳۹	بیشینه
۰.۱۳	-۶.۴۹	۰.۰۷	-۰.۸۴	-۶.۴۱	کمینه
۶.۷۹۱	۰.۳۱۵	۰.۲۰۱	۰.۰۱۵	۰.۰۱۵	انحراف معیار
اندازه	کیفیت گزارشگری	محتوای اطلاعاتی	سوداواری	تطابق	
۱۳۰.۹۸	۴۹۴	۰.۴۲۶	۰.۱۷۸	۰.۷۶۱	میانگین
۱۳۰.۳	۱۵۲	۰.۰۴	۰.۱۱	۰.۹	میانه
۱۷۸۱	۱۶۱۷	۲۱.۸۹	۱۳.۷۵	۱.۰۰۰	بیشینه
۷.۶۴	۲۰.۷۹	-۰.۹۹	-۰.۴۸	۰.۰۰۰	کمینه
۱.۵۱۰	۱۲۷	۱.۳۷۸	۰.۷۷۴	۰.۲۸۶	انحراف معیار

منبع: یافته‌های پژوهش

اصلی‌ترین شاخص مرکزی، میانگین است که بیانگر نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص خوبی برای نشان دادن مرکزیت دادها است. برای مثال مقدار میانگین برای متغیر تطابق برابر با ۰,۷۶۱ است که نشان می‌دهد بیشتر دادها حول این نقطه مرکز یافته‌اند، میانه یکی دیگر از شاخص‌های مرکزی است که وضعیت جامعه را نشان می‌دهد. با توجه به نتایج مقدار میانه برای تطابق برابر ۰,۹ می‌باشد. همچنین انحراف معیار یکی از مهم‌ترین پارامترهای پراکندگی است و معیاری برای میزان پراکندگی مشاهدات از میانگین است و مقدار آن برای تطابق ۰,۲۸۶ است.

۸-۲- تحلیل فرضیه‌ها

نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها به شرح زیر مطرح می‌باشد.

۸-۲-۱- فرضیه اول:

در جدول شماره (۳) نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول ارائه شده است. ابتدا بر اساس آزمون‌های F لیمر و هاسمن الگوی مناسب مدل رگرسیونی انتخاب شده و در ادامه، فرضیه پژوهش در قالب الگوی انتخابی (الگوی اثرات ثابت) آزمون گردید. سطح معنی‌داری آزمون F برای متغیر اصل تطابق (۰,۰۰۱) بوده، که بیانگر معنادار بودن مدل در سطح اطمینان ۹۵ درصد است. همچنین مقدار آماره دوربین واتسون برابر (۱,۶۴) است که نشان از عدم وجود خودهمبستگی سریالی در اجزای اخلال رگرسیون است.

**جدول شماره (۳): نتایج حاصل از آزمون تأثیر رعایت اصل تطابق
بر دقت اطلاعات مالی**

$RQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{Matching}_{it} + \beta_2 \text{Size}_{it} + \beta_3 \text{FL}_{it} + \beta_4 \text{FP}_{it} + \beta_5 \text{GRO}_{it} + \beta_6 \text{PROFIT}_{it} + \varepsilon_{it}$					
متغیرها	ضریب تأثیر	خطای استاندارد	اماوه-۱	t	احتمال
تطابق	-۳,۸۶۳	۱,۳۸۹	-۲,۷۸۱	-۰,۰۰۵	۰,۰۰۵
اندازه شرکت	۳,۳۶۰	۰,۲۵۲	۱۳,۳۱۸	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰
اهم مالی	-۷,۵۰۷	۱,۹۶۰	-۳,۸۲۸	۰,۰۰۱	۰,۰۰۱
نوسانات سود	-۲۲۷	۷۰۱	-۰,۳۰۲	۰,۷۶۲	۰,۷۶۲
فرصت‌های رشد	۱۸۲	۱۶۱	۱,۱۲۴	۰,۲۶۱	۰,۲۶۱
سودآوری شرکت	۲۳۶	۸۶۳,۰۶	۲,۷۴۱	۰,۰۰۶	۰,۰۰۶
پیتا	-۳۱,۶	۳,۳۷۶	-۹,۳۷۸	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰
ضریب تعیین	۰,۱۷۰	F-اماوه	۶۴,۳۲۷	۰,۰۰۵	
ضریب تعیین تعدل شده	۰,۱۶۷	F-احتمال	۰,۰۰۱		
دوربین-واتسون	۱,۶۴				

منبع: یافته‌های پژوهش

سطح معنی‌داری آزمون t برای متغیر رعایت اصل تطابق برابر با $0/005$ بوده که نشان می‌دهد، اصل تطابق بر دقت اطلاعات مالی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده تأثیر معنی‌داری گذاشته و با توجه به ضریب تأثیر این متغیر که $-3/86$ بوده و همچنین RQ_{it} معیار معکوسی برای کیفیت گزارشگری مالی است، می‌توان گفت اصل تطابق از نظر آماری تأثیر مشبت و معنی‌داری بر کیفیت گزارشگری مالی می‌گذارد، به عبارتی رعایت اصل تطابق باعث بهبود دقت اطلاعات مالی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده شرکت‌ها می‌شود. ضریب تعیین تعدل شده نیز بیانگر آن

است که در کل پژوهش حدود ۱۶ درصد از تغییرات کیفیت گزارشگری مالی توسط متغیرهای پژوهش در مدل مربوط توضیح داده شده است. سطح معنی داری متغیرهای کنترلی نشان می دهد که فقط اطلاعات مالی در پیش بینی جریان های نقدي آینده تحت تأثیر اندازه شرکت، اهرم مالی و سودآوری شرکت نیز قرار می گیرد. لذا، شواهد کافی مبنی بر رد فرضیه اول پژوهش وجود ندارد.

۸-۲-۲- فرضیه دوم: جدول شماره (۴) نتایج آزمون فرضیه دوم پژوهش را نشان می دهد.

جدول شماره (۴): نتایج آزمون تأثیر رعایت اصل تطابق بر محتوای اطلاعاتی عایدات

متغیرها	ضریب تأثیر	خطای استاندارد	اماره-t	احتمال
سود هرسهم سال قبل	۱.۵۹۳	.۰۲۰۶	۷.۷۰۷	.۰۰۱
تطابق	-.۰۲۶۰	.۲۱۰۴	-.۰۱۲۳	.۰۹۰۱
سود هرسهم سال قبل*تطابق	-.۰۷۱۴	.۰۳۰۸	-.۲۳۱۶	.۰۰۲۰
تغییرات عایدات دوره	-.۱۸۲۲	.۰۱۵۵	-.۱۱۷۳۰	.۰۰۰۱
تغییرات عایدات*تطابق	.۲۱۰۳	.۰۲۸۸	۷.۳۰۲	.۰۰۰
میانگین مقطعي بازدید سهام	۱.۱۳۱	.۰۶۰۱	۱.۸۷۹	.۰۰۶۰
میانگین مقطعي*تطابق	-.۰۰۷۲	.۰۷۴۲	-.۰۰۹۸	.۰۹۲۱
میانگین مقطعي سود سهم	-.۰۰۰	.۰۰۰۳	-.۰۱۸۶	.۰۸۵۲
میانگین مقطعي سود سهم*تطابق	-.۰۰۰۱	.۰۰۰۴	-.۰۰۳۶	.۰۹۷۱
میانگین مقطعي تغییرات عایدات	.۰۰۰۱	.۰۰۰۰	.۰۳۹۸	.۰۶۹۰
میانگین مقطعي عایدات*-تطابق	-.۰۰۰	.۰۰۰۱	-.۰۲۱۹	.۰۸۲۶
عرض از مبدأ	.۰۵۴۸	.۱۷۰۴	.۰۳۲۱	.۰۷۴۷
ضریب تعیین	.۰۴۵۱	F-	۳.۰۷۴	
ضریب تعیین تعديل شده	.۰۳۰۴	احتمال F-		.۰۰۰
دورین-واتسون		۲.۰۶۸		

منبع: یافته های پژوهش

با توجه به بررسی متغیر سود هرسهم سال قبل*تطابق در مدل مربوطه، از آنجایی که ضریب این متغیر(۰,۷۱۴) بوده و سطح معنی داری آن (۰,۰۲۰) می توان گفت از نظر آماری اصل تطابق تأثیر منفی و معنی داری بر محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری دارد.

آماره دوربین-واتسون(۲,۰۶) بیانگر عدم وجود خودهمبستگی بین متغیرهای مدل است. همچنین ضریب تعیین تعديل شده نشانگر آن است که در کل دوره پژوهش حدود ۳۰ درصد از تغییرات محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری به وسیله متغیرهای پژوهش توضیح داده شده است. و احتمال آماره F نشان می دهد که مدل مربوطه از لحاظ آماری معنی دار است. لذا، دلیل کافی برای رد فرضیه دوم پژوهش وجود ندارد.

۸-۳-۳- فرضیه سوم:

برای آزمون این فرضیه از مدل شماره (۷) استفاده شده است. لازم به ذکر است برای آزمون فرضیه فوق، باید این مدل برای هر سه دسته شرکتهای سالم، درمانده و ورشکسته مالی به صورت مجزا آزمون شود. در جدول شماره (۵) نتایج حاصل از مدل رگرسیون به روش حداقل مربعات تعمیم یاقته GLS به تفکیک شرکتهای سالم، درمانده و ورشکسته مالی ارائه شده است. با توجه به نتایج آزمون مدل فوق و بررسی متغیر اصل تطابق سطح معنی داری این متغیر به ترتیب در شرکتهای سالم، درمانده و ورشکسته (۰,۰۴۳)، (۰,۰۴۴) و (۰,۶۸۸) بوده که نشان از وجود رابطه معنادار و مستقیم بین رعایت اصل تطابق و کیفیت گزارشگری مالی تنها در شرکتهای سالم بوده است. نتایج این پژوهش با مطالعه سو^۱ (۲۰۰۵) همخوانی دارد. سو نشان داد فرضیه گیبیز و ویلت - تطابق درآمد و هزینه درحقیقت تکنیک حسابداری برای هموارسازی سود است- در صورتی درست است شرکت در جایگاه سود قرار بگیرد، اما برای زمانی که شرکت در منطقه زیان قرارداده همواره صادق نیست.

آماره دوربین-واتسون برای شرکتهای دارای سلامت، درماندگی و ورشکسته مالی به ترتیب (۱,۶)، (۲,۰۰) و (۱,۸۲) است که بیانگر عدم وجود خودهمبستگی بین متغیرهای پژوهش است. احتمال آماره F برای گروه شرکتهای سالم، درمانده و ورشکسته مالی نیز (۰,۰۰۰) می باشد که بیانگر این است مدل پژوهش به صورت کلی معنی داراست. به منظور بررسی اثر شرکتهای سالم، درمانده و ورشکسته بر رابطه بین رعایت اصل تطابق و دقت اطلاعات مالی در پیش بینی جریان های نقدی آینده از آزمون پترنوتستر(۱۹۹۸) استفاده شده است. یافته ها نشان می دهند که بین ضرایب رعایت اصل تطابق و دقت اطلاعات مالی در پیش بینی جریان های نقدی آینده در بین شرکتهای سالم و ورشکسته مالی تفاوت معناداری(۱,۹۹) وجود دارد و می توان بیان نمود

که بین تأثیر رعایت اصل تطابق بر دقت اطلاعات مالی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده در شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته تفاوت وجود دارد. بنابراین دلیل کافی برای رد فرضیه سوم پژوهش وجود ندارد.

جدول شماره(۵): نتایج حاصل از آزمون تأثیر رعایت اصل تطابق بر دقت اطلاعات حسابداری به تفکیک شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی

$RQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{Matching}_{it} + \beta_2 \text{Size} + \beta_3 \text{FL} + \beta_4 \text{FP}_4 + \beta_5 \text{GRO} + \beta_6 \text{PROFIT} + \varepsilon_{it}$									
شرکتهای ورشکسته			شرکتهای درمانده مالی			شرکتهای سالم مالی			متغیرها
احتمال	t آماره	ضریب تأثیر	احتمال	t آماره	ضریب تأثیر	احتمال	t آماره	ضریب تأثیر	
۰.۶۸۸	-۰.۴۰۱	-۲۱۷۲.۷۵	۰.۴۴۳	۰.۷۶۷	۶.۲۵	۰.۰۴۱	-۲.۰۴۶	-۴۷۲۸۳.۸	تطابق
۰.۰۰۱	۶.۴۲۸	۶۸۵۶.۲۰۸	۰.۱۱۲	۱.۵۸۹	۸.۹۳	۰.۰۰۱	۶.۷۳۸	۵۰۹۵.۹۴	اندازه شرکت
۰.۷۳۲	-۰.۳۴۱	-۱۷۲۰.۴۸	۰.۱۴۳	-۱.۴۶۷	-۱.۲	۰.۰۴۲	-۲.۰۳۷	-۹۰۱۵۰.۷	اهم مالی
۰.۰۶۰۳	۱.۸۹۱	۸۶۳۱.۷۵۷	۰.۵۵۱	۰.۵۹۶	۲.۰۳	۰.۷۸۱	۰.۲۷۸	۱۲۱۹۸.۳۱	نوسانات سود
۰.۰۰۹	۲.۶۱۱	۲۹۵۷.۰۹۶	۰.۰۷۵	۱.۷۸۲	۱.۰۸	۰.۰۰۱	۳.۶۰۱	۱۴۶۷.۷۶۵	فرصت‌های رشد
۰.۶۷۷	۰.۴۱۶	۴۳۴۸.۹۴	۰.۱۵۱	۱.۴۳۸	۱.۰۵	۰.۹۱۷	۰.۱۰۳	۶۱۰.۶۲۰۱	سودآوری شرکت
۰.۰۰۱	-۴.۷۵۳	-۶۷۴۰.۱۷	۰.۰۹	-۱.۶۹۹	-۶.۵	۰.۰۰۱	-۵۸۱۶	-۵۴۷۰۳۱	یتا
۰.۲۳۶۵			۰.۳۲۱۲			۰.۲۷۲			ضریب تعیین
۰.۲۰۹			۰.۱۳۸۲			۰.۲۵۸			ضریب
۸.۷۷۷			۱.۷۵۵۵			۱۹.۵۶			F-اماره
۰.۰۰۱			۰.۰۰۰۱			۰.۰۰۱			F-احتمال
۱.۸۲۷۷			۲.۰۰۲			۱.۶۹۶			دوبین - واتسون
۰.۷۶۱			۱.۹۹			۰.۷۷۲			آزمون پترنoster
شرکتهای سالم و درمانده ورشکسته=۰.۷۶۱			شرکتهای سالم و درمانده=۰.۷۷۲			آزمون انتخاب الگوی مناسب برای آزمون فرضیه ها			
آزمون	آزمون F لیمر	آزمون	آزمون	آزمون	آزمون هاسمن	آزمون	آزمون	آزمون	الگوی انتخابی
هاسمن		هاسمن	هاسمن	لیمر	لیمر		لیمر		
۱۹.۲۱	۵.۶۵۴	۹.۱۷۴	۱.۰۴۶		۲۱.۰۶۳		۳.۴۸۵		آماره
۱۶.۲۵	۱۴	۱.۸	۱۵.۰۰۲		۷.۰۶		۱۲.۷۵۱		درجه آزادی
۰.۰۰۱	۰.۰۰۰	۰.۰۰۱	۰.۰۰۰		۰.۰۰۱		۰.۰۱		احتمال
اثرات ثابت			اثرات ثابت			اثرات ثابت			

منع: یافته های پژوهش

نتایج حاصل از آزمون بررسی اثر رعایت اصل تطابق بر دقت اطلاعات مالی در شرکت‌های درمانده با توجه به احتمال آماره t به میزان(۰.۴۴) نشان دهنده عدم وجود رابطه معنادار است.

نتایج مطالعه پژوهشگرانی چون دچو و تانگ (۲۰۰۶) و دانلسون و همکاران^۱ (۲۰۱۰) نشان می‌دهد که میان تطابق درآمد و هزینه با پایداری سود ارتباط مستقیم وجود دارد. ضریب تعیین تعدیل شده شرکت‌های سالم (۰,۲۵)، درمانده (۰,۱۳) و ورشکسته (۰,۰۰) بوده که بیانگر میزان توضیح دهنگی متغیر وابسته براساس متغیرهای مستقل پژوهش می‌باشد.

۸-۳-۴- فرضیه چهارم:

برای آزمون فرضیه فوق از مدل دوم پژوهش استفاده شده با این تفاوت که این مدل برای هر سه دسته شرکت‌های شرکت‌های دارای سالم، درمانده و ورشکسته مالی به صورت مجزا آزمون شده است. در جدول شماره (۶) نتایج حاصل از مدل رگرسیون به روش حداقل مربعات تعمیم یافته GLS به تفکیک در شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته ارائه شده است. با توجه به نتایج آزمون مدل رگرسیون این پژوهش و بررسی (β_3) در مدل پژوهش مربوط به شرکت‌های سالم، سطح معنی داری متغیر رعایاصل تطابقی به میزان (۰,۰۳) نشان از وجود رابطه معنادار و مستقیم بین رعایاصل تطابقی و محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری است.

همچنین در شرکت‌های درمانده، سطح معنی داری متغیر رعایت اصل تطابق به میزان (۰,۰۰۱) نشان از وجود رابطه معنادار و مستقیم بین رعایت اصل تطابق و محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری در این گروه است. در نهایت در شرکت‌های ورشکسته مالی، سطح معنی داری متغیر رعایت اصل تطابق به میزان (۰,۰۰۳) نشان از وجود رابطه معنادار و مستقیم بین رعایت اصل تطابق و محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری در این گروه است. ضریب تعیین تعدیل شده در شرکت‌های سالم (۰,۲۵)، درمانده (۰,۳۸) و ورشکسته مالی (۰,۲۳) بیانگر میزان توضیح دهنگی متغیر محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری توسط متغیرهای مدل است. آماره دوربین-واتسون برای شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی به ترتیب (۲,۵۷)، (۲,۳۹) و (۲,۲۹) است که بیانگر عدم وجود خودهمبستگی بین متغیرهای پژوهش است. احتمال آماره F برای گروه شرکت‌های سالم، درمانده مالی و ورشکسته مالی (۰,۰۰۱) می‌باشد که بیانگر این است مدل پژوهش به صورت کلی معنی دار است.

جدول شماره(۶): نتایج حاصل از آزمون تأثیر رعایت اصل تطابق بر محتوای اطلاعاتی در شرکت‌های سالم، درمانده ورشکسته مالی

شرکت‌های سلامت مالی										متغیرها	
احتمال	t	آماره	ضریب تأثیر	احتمال	t	آماره	ضریب تأثیر	احتمال	t	آماره	ضریب تأثیر
۰.۷۰۱	-۰.۳۸۴	-۰.۰۲	۰.۸۲۴	-۰.۲۲۱	-۰.۱۴۰	۰.۰۲۰	۲.۳۳	۱.۱۷۸	سود هرسهم سال قبل		
۰.۳۳۴	۰.۹۶۸	۰.۳۰۱	۰.۴۵۹	۰.۷۳۹	۰.۴۴۴	۰.۷۵۵	۰.۳۱۱	۰.۸۳۶	تطابق		
۰.۰۰۳	۲.۹۴	۰.۱۸۸	۰.۰۰۱	۴.۲۵۰	۳.۰۶۶	۰.۰۳۲	۲.۱۵	۲.۰۲۴	سود هرسهم سال قبل *تطابق		
۰.۴۹۲	۰.۶۸۸	۰.۰۶۱	۰.۳۵۷	۰.۹۲۰	۰.۴۴۶	۰.۰۰۱	-۱۵.۱	-۳.۰۱	تغيرات عابدات دوره		
۰.۶۳۳	۰.۴۷۸	۰.۰۵۵	۰.۰۲۵	-۲.۲۴۱	-۱.۱۲۴	۰.۰۰۰	۶.۰۱۳	۳.۴۹۸	تغيرات عابدات *تطابق		
۰.۰۰۱	-۳.۲۴۳	-۰.۵۱	۰.۱۳۳	۱.۵۰۵	۰.۷۲۶	۰.۹۳	-۰.۰۸	-۰.۰۶	میانگین مقطعي بازده سهام		
۰.۰۰۱	۴.۳۵	۰.۸۸۲	۰.۵۲۱	۰.۶۴۱	۰.۳۴۷	۰.۱۶۹	۱.۳۷	۱.۲۹۰	میانگین مقطعي *تطابق		
۰.۰۰۶	۲.۷۶۲	۰.۰۰۱	۰.۹۳	۰.۰۸۶	۰.۰۰۱	۰.۸۴۲	۰.۱۹	۰.۰۱	میانگین مقطعي سود سهم		
۰.۲۵۳	-۱.۱۵۱	-۰.۰۱	۰.۱۵۲	-۱.۴۳۴	-۰.۰۱۸	۰.۵۱۹	-۰.۶۴	-۰.۰۱	میانگین مقطعي سود سهم *تطابق		
۰.۰۶۲	۱.۸۷۵	۰.۰۰۱	۰.۵۰۱	۰.۶۷۵	۰.۰۰۱	۰.۱۰۹	۱.۶۰۵	۰.۰۰۱	میانگین مقطعي تغيرات عابدات		
۰.۰۰۶	-۳.۴۸۶	-۰.۰۰۱	۰.۹۵۶	-۰.۰۵۵	-۵.۹۳۰	۰.۲۴۲	-۱.۱۷	-۰.۰۱	میانگین مقطعي عابدات *تطابق		
۰.۰۱۴	-۲.۴۷۶	-۰.۸۵	۰.۹۴۱	-۰.۰۷۳	-۰.۰۵۳	۰.۹۳۲	-۰.۰۸	-۰.۱۸	عرض از مبدا		
	۰.۲۸۵۲۹۸			۰.۵۲۴۹۳۱			۰.۳۸۱		ضریب تعیین		
	۰.۲۳۷۶۵۲			۰.۳۸۸۴۰۱			۰.۳۲۴		ضریب تعیین تعديل شده		
	۵.۹۸۷۷۸			۳.۸۴۴۷۹۶			۱۱.۳۰۷		F اماره		
	۰.۰۰۱			۰.۰۰۱			۰.۰۰۱		احتمال		
	۲.۲۹۲۵۰۹			۲.۳۹۶۸۳۵			۲.۵۷		دورین - واتسون		
	۳.۹۴	گروه درمانده ورشکسته = ۰.۷۵	گروه سالم و درمانده = ۰.۴۵	گروه سالم و درمانده ورشکسته = ۲.۴۵					آزمون پترنوستر		
	آزمون انتخاب الگوی مناسب برای آزمون فرضیه چهارم پژوهش (الگوی انتخابی: اثرات ثابت)										
آزمون هاسمن	لیمر	آزمون هاسمن	آزمون F	آزمون هاسمن	لیمر	آزمون هاسمن	لیمر	آزمون هاسمن	لیمر	آماره	درجه آزادی
۱۱.۹۸۱	۹.۱۵۴	۹.۱۷۴	۴.۲۰۱	۲۳.۲۱۵	۱۴.۴۰۶					آماره	درجه آزادی
۱۰.۲۵	۱۴	۱۸	۲	۱۳.۲۵۵	۷.۰۵۵					احتمال	احتمال
۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۱	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۱					منع: یافته‌های پژوهش	

به منظور بررسی اثر شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته بر رابطه بین رعایت اصل تطابق و محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری از آزمون پترنوستر استفاده شده است. یافته‌ها نشان می‌دهند که بین ضرایب رعایت اصل تطابق و محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری در بین شرکت‌های سلامت‌مالی و درمانده‌مالی (۲,۴۵) و درمانده مالی و ورشکسته مالی (۳,۹۴) تفاوت معنی داری از نظر آماری وجود دارد. لذا، می‌توان بیان نمود دلیل کافی برای رد فرضیه چهارم پژوهش وجود ندارد.

۹- نتیجه‌گیری پژوهش

نتایج آزمون فرضیه اول بیانگر این است که رعایت اصل تطابق بر دقت اطلاعات حسابداری در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده تأثیر دارد. یعنی با رعایت اصل تطابق کیفیت گزارشگری مالی شرکت افزایش می‌یابد و از دیدگاه تئوریک نیز منطقی به نظر می‌رسد که تطابق مخارج یک دوره درآمدهای همان دوره باعث ارزش آفرینی و شفافیت و نهایتاً بالا رفتن کیفیت گزارشگری مالی می‌گردد. با توجه به اینکه معیار اندازه‌گیری کیفیت گزارشگری مالی جریان‌های نقد می‌باشد مسلماً اصل تطابق (همبستگی بین درآمدها و هزینه‌های دوره) یک آیتم مؤثر در بالا بردن کیفیت گزارشگری مالی است. طبق یافته‌های کرمی و قربانزاده (۱۳۹۱) هرچه تطابق بین درآمدها و هزینه‌ها بیشتر باشد، نوسان بازده و خطای پیش‌بینی سود هر سهم کمتر خواهد بود. که نتیجه این فرضیه نیز همسو یا یافته‌های پژوهش مذکور می‌باشد.

آزمون فرضیه دوم این پژوهش به بررسی تأثیر رعایت اصل تطابق بر محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری پرداخته که نتایج آن بیانگر وجود رابطه معکوس و معنادار بوده که می‌تواند ناشی از تأثیر ضعف اصل بهای تمام شده تاریخی در خصوص متغیرهای صورت‌های مالی باشد. در حالی که از دیدگاه تئوریک اینگونه بیان می‌گردد که رعایت اصل تطابق (همبستگی بین درآمدها و هزینه‌ها یک دوره) نقطه قوتی در جهت شفافیت و پایداری سود و همچنین کمک به پیش‌بینی بهتر جهت سرمایه‌گذاری می‌گردد (اعتمادی و عبدالی؛ ۱۳۹۴) لیکن دیدگاه مقابل که کمتر به آن پرداخته شده است نیز وجود دارد که می‌تواند ناشی از بهای تمام شده تاریخی است و همچنین فرض تعهدی در حسابداری علیرغم دست‌آورد ارزشمندش در حسابداری شاید نیاز به تعديل و یا جا برای بهبود این مفروضات ضروری به نظر برسد. مدیران بنا به دلایلی مانند ابقاء در شرکت، دریافت پاداش، افزایش ارزش شرکت و ... از طریق مدیریت سود همچنین از طریق اختیار مدیران در برآوردها، پیش‌بینی‌ها، اصل پژوهش و اصل تطابق می‌توانند شرکت‌هایی که

وضعیت مالی نامطلوبی دارند، مطلوب جلوه دهد. لذا در این گونه شرکت‌ها کیفیت و محتوای اطلاعات مالی به دلیل اقدامات مدیران کاهش می‌یابد (خواجوی و کاظمی، ۱۳۸۴).

آزمون فرضیه سوم پژوهش به بررسی ارتباط اثر رعایت اصل تطابق بر دقت اطلاعات حسابداری در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده در شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته پرداخته است که نتایج حاکی از این است که بین رعایت اصل تطابق و دقت اطلاعات حسابداری در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده در بین این شرکت‌ها تفاوت وجود دارد. از دیدگاه تئوریک نیز رعایت اصل تطابق باعث افزایش کیفیت گزارشگری مالی می‌شود. همچنین لین و ویلت^۱ (۱۹۹۹) در مطالعه‌ای به این نتیجه رسیدند که تطابق مناسب اثر هموارسازی بر سود دارد که برای تخمین سودآوری اقتصادی بلندمدت مفید است. دیچو و تانگ (۲۰۰۸) نیز بیان کردند که هدف از حسابداری تطابق، شناسایی صریح و اندازه‌گیری واقعیت‌های اقتصادی برای کمک به امر پیش‌بینی توسط سرمایه‌گذاران است. فرضیه گیبینز و ویلت (۱۹۹۷) این بود که تطابق درآمد و هزینه در حقیقت تکنیک حسابداری برای هموارسازی سود است. مطالعه سو (۲۰۰۵) نشان می‌دهد که این فرضیه در صورتی درست است که شرکت در جایگاه سود قرار بگیرد، اما برای زمانی که شرکت در منطقه زیان قرار دارد همواره صادق نیست. اینگونه به نظر میرسد محافظه‌کاری حسابداران در شناسایی زیان‌ها در زمانی که پیش‌بینی می‌شود، با هموارسازی سود سازگار است.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه چهارم پژوهش حاکی از این است که بین رعایت اصل تطابق و محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری در بین شرکت‌های سالم، درمانده و ورشکسته مالی تفاوت وجود دارد. با بررسی مدل چنین به نظر می‌رسد که چارچوب حاکم بر بازار نیمه‌کارا در خصوص محتوای اطلاعاتی حسابداری که در جهت کمزنگ نمودن اهمیت این اطلاعات است نمی‌تواند از اساس و پایه قوی برخوردار باشد. پارادایم بازار نیمه‌کارا در سال‌های اخیر باعث شده که اطلاعات حسابداری کم اهمیت جلوه داده شوند. هرچند که نتایج این فرضیه نشانگر نادرستی این ادعا است و بیانگر نقش مؤثر اطلاعات حسابداری در ارزشیابی شرکت‌ها است. در همین راستا راچانا و پاراکاش (۲۰۰۹) بیان کردند که تطابق ضعیف دارای اثری نامناسب بر شفافیت صورتهای مالی و قابلیت سودآوری آتی داشته و کمک اندکی به سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران مالی در پیش‌بینی سود می‌کند و باعث قیمت‌گذاری اشتباه در اوراق بهادار می‌شود.

۱۰- پیشنهادهای پژوهش

۱۰-۱- پیشنهادهای حاصل از پژوهش:

با توجه به تأثیر مثبت رعایت اصل تطابق بر کیفیت گزارشگری مالی به استفاده کنندگان اطلاعات مالی توصیه می‌شود، رعایت اصل تطابق را به عنوان یک پیش شرط کیفیت اطلاعات مالی درنظر بگیرند، همچنین با توجه به آزمون پترنوستر و تفاوت رعایت اصل تطابق در انواع شرکتها به استفاده کنندگان پیشنهاد می‌شود به این نکته توجه داشته باشد که وضعیت مالی شرکتهای شرکت‌های سالم، درمانده‌مالی و ورشکسته مالی) بر رابطه بین اصل تطابق و کیفیت گزارشگری مالی تاثیرگذار است. به مدیران و سازمان بورس اوراق بهادار نیز پیشنهاد می‌گردد که رعایت اصل تطابق را به صورت دقیق مورد توجه قرار دهند چرا که اصل تطابق باعث افزایش کیفیت گزارشگری مالی (هم از نظر محتوای اطلاعاتی و هم از نظر دقت اطلاعات مالی) می‌گردد.

۱۰-۲- پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی

با توجه به اینکه پژوهش در خصوص اصل تطابق اندک بوده است پیشنهاد می‌گردد همزمان با تغییرات در استانداردها و تاثیرگذاری موضوع با دیدگاه مقایسه‌ای در این خصوص پژوهش‌های دیگری نیز صورت پذیرد. همچنین پیشنهاد می‌گردد این پژوهش به تفکیک صنعت نیز توسط پژوهشگران در پژوهش‌های آتی مورد توجه قرار گیرد.

۱۱- محدودیت‌های پژوهش

با توجه به این که نمونه پژوهش از بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انتخاب شده است، شرکت‌های نمونه از لحاظ اندازه، صنعت، ساختار مالکیت، نوع محصولات، لزوماً معرف تمام واحدهای اقتصادی فعال در کشور نیستند بنابراین تعمیم یافته ها باید با احتیاط انجام گیرد. بدین‌آبین از محدودیت‌های دیگر پژوهش، عدم وجود داده‌های لازم در برخی شرکت‌ها و صورت‌های مالی آن‌ها است که موجب حذف این شرکت‌ها از نمونه شده است. اصولاً نتایج مدل‌های رگرسیون با کمتر از ۱۵ سال مشاهده به شدت به نقض فروض کلاسیک حساس است. از آنجا که رگرسیون برای هر شرکت به صورت مجزا برآورد شده است ممکن است نتایج مدل تطابق و همچنین محتوای اطلاعاتی عایدات حسابداری را تحت تأثیر قرار دهد.

منابع

- ۱- اعتمادی، حسین؛ عبدالی، لیلا (۱۳۹۴). "هموارسازی سودو عملکرد قیمت سهام در بحران مالی". *فصلنامه حسابداری مالی*. شماره ۷: ۲۸-۱.
- ۲- برادران حسن زاده، رسول؛ بادآور نهنده، یونس (۱۳۸۸). "ارزیابی کیفیت سودآوری شرکت‌ها (مورد صنایع شیمایی و دارویی)". *فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مالی*، شماره ۸، ۱۴۴-۱۵۸.
- ۳- حقیقت، حمید و مهدی معتمد (۱۳۹۰). "بررسی رابطه بین نوسان پذیری و قابلیت پیش‌بینی سود". *پیشرفت‌های حسابداری*، سال سوم، شماره ۲، ص ۸۷-۶۵.
- ۴- خواجه‌ی، شکرالله؛ قدیریان آرانی، محمد حسین (۱۳۹۴). "بررسی تأثیر کیفیت سود بر تجدید ارائه صورت‌های مالی"، *پیشرفت‌های حسابداری*، بهار و تابستان ۱۳۹۴، دوره هفتم - شماره ۲، ۸۴-۵۹.
- ۵- طرینی، مصطفی؛ کاظمی، حسین؛ ۱۳۹۰، رابطه تطابق درآمد و هزینه با نوسان پذیری و پایداری سود؛ *فصلنامه مطالعات حسابداری* شماره ۲۹، ص ۵۴-۳۸.
- ۶- کرمی، غلامرضا؛ قربانزاده، علیرضا (۱۳۹۲). "تأثیر اصل تطابق بر عدم اطمینان اطلاعاتی". *فصلنامه دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، سال دوم، شماره ۲: ۶-۱۱.
- ۷- مشایخی، بیتا؛ جلالی، فرزانه (۱۳۹۱). "بررسی ارتباط میان رعایت اصل تطابق و ویژگی‌های سود". *فصلنامه حسابداری مالی*، سال چهارم، شماره ۱۵: ۶۷-۸۸.
- ۸- مهرانی، ساسان؛ مهرانی، کاوه؛ منصفی، یاشار؛ کرمی، غلامرضا (۱۳۸۴). «بررسی کاربردی الگوهای پیش‌بینی و رشکستگی زیمسکی و شیراتا در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، *فصلنامه بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، شماره ۴۱، ص ۱۰۵-۱۳۱.
- ۹- نیکومرام، هاشم؛ بادآور نهنده، یونس (۱۳۸۸). "تبیین و ارائه الگویی برای تعیین و ارزیابی و عوامل مؤثر بر انتخاب کیفیت گزارشگری مالی در ایران" *فصلنامه فراسوی مدیریت*، شماره ۸، ۱۴۱-۱۸۷.

- 10- Barth, M., Cram, D. P., & Nelson, K., (2001). "Accruals and the Prediction of Future Cash Flows." **The Accounting Review**, 76: 25-58.
- 11- Cohen, A. D. (2004). "Quality of Financial Reporting Choice: Determinants and Economic Consequences. (Unpublished Doctoral Dissertation)." **Northwestern University**.
- 12- Cooke, T. E. (1991). An assessment of voluntary disclosure in the annual reports of Japanese corporations. **The International Journal of Accounting**, 26, 174-189.
- 13- DeFond, M. L. and Jiambalvo J. (1994). Debt covenantviolation and manipulation of accruals, *Journal of Accounting andEconomics*, 17(1-2): 145-176.
- 14- Dichev, I. and V. W. Tang (2008). "Matching and the changing properties of accounting earnings over the last 40 years." **The Accounting Review**, 83: 1-36.
- 15- Dichev, I. and V. W. Tang. (2007). "Earnings volatility and earnings predictability." **Journal of Accounting and Economics**, 47:160-181.
- 16- Dichev, Ilia D:Tang, Vicki Wei (2008). "Matching and the changing properties of accounting earnings over the last 40 years." **Ross School of Business at the University of Michigan**.
- 17- Donelcon Dain C, Jennings Ross, McInnis John, (2011). "Changes or over time in the Revenue-Expense Relation: Accounting or Economics?" **The Accounting Review**, No.3:pp.945-974.
- 18- FASB, (1978). "Statement of financial accounting Concept 1: Objectives of financial reporting by business enterprises". **Stamford CT: FASB**: 117-139.
- 19- Firth, M. (1997). The provision of non-audit services and the pricing of audit fees. **Journal of Business Finance and Accounting**, 24,511-525.
- 20- Francis, J., R. LaFond, P. M. Olsson, and C. M. Strand (2005). "The market pricing of accruals quality." **Journal of Accounting and Economics**, 39: 295-327.

- 21- Jonas, G. and Blanchet, J. (2000). "Assessing Quality of Financial Reporting," **Accounting Horizons**, Vol. 14: pp. 353-363.
- 22- Lane, J. and R. Willett (1999). "Optimal smoothing of accounting earnings.IMA" **Journal of Mathematics Applied in Business & Industry**, 10: 1-14.
- 23- Lev, B., & Zarowin, P. (1999). "The boundaries of financial reporting and how to extend them." **Journal of Accounting Research**, 37: 353–385.
- 24- Lubberink, M. J. P. (2000). "Financial Statement Information: The Impact of Investors and Managers." **Groningen**.
- 25- Paton, W. A. and A. C. Littleton (1940). "An introduction to corporate accounting standards." **American Accounting Association**, Sarasota: Florida.
- 26- Prakash, Rachna^c; Sinha, Nishi(2009). "Deferred Revenues and the Matching of Revenues and Expenses." **Mason School of Business Collegeof William and Mary**.
- 27- Schutt, Harm (2011). "The Matching Principle: Insights into Earning's Usefulness to Investors." **Haas School of Business University of California at Berkeley**.
- 28- Scott W.R (2009). "Financial Accounting Theory." 5 Th ed.
- 29- Su, S. Y. (2005). "To match or not to match". **The British Accounting Review**, 37: 1-21.
- 30- Takur, D. **Assessing Quality of Financial Reporting**, Accounting Horizons, Vol. 14, No. 3, September 2000, PP 353-363.
- 31- Tucker, J. W.(2015). The relation between disclosure quality and reporting quality: A discussion of Cassell, Myers, and Seidel, **Accounting, Organizations and Society**, 46; 39-43.
- 32- Wolk,Harry I^c; James L.Dodd^c; John J.Roz (2008) "Accounting Theory, 7 th ed"